

Közeleti Hírmondó

2013/1 negyedév

Felelős kiadó: Náraiért Egyesület

megjelenik 500 példányban

Szerkesztették: Marton Melinda, Molnárné Németh Emma, Horváth Szabolcs, Németh Tamás
www.kozeletihirmondo.gpinet.hu

Boldog új évet Nárai!

Náraiban fogadtuk az Amerikai Egyesült Államok nagykövet asszonyát

2012. október 20-án, szombaton fél tizenegykor érkeztek Náraiba a Tekerj a sereggel! 80 km-es kerékpártúra résztvevői Dr. Hende Csaba honvédelmi miniszter vezetésével, mely Szombathelyről indult Balogunyom, Nárai, Vaskeresztes, Bozsok és Velem útvonalon keresztül ért vissza Szombathelyre. A miniszter meghívását elfogadva a menettel tartott Eleni Tsakopoulos Kounalakis is, az Amerikai Egyesült Államok magyarországi nagykövet asszonya, akit Mark M. Karas, az amerikai nagykövetség katonai attaséja is elkísért. A Művelődési Háznál lévő

*Eleni Tsakopoulos Kounalakis,
az Amerikai Egyesült Államok
nagykövetasszonya
a biztonságiak gyűrűjében*

*Hencz Ernő kanonok, Dr. Hende Csaba miniszter és
Eleni Tsakopoulos Kounalakis*

pihenőpontnál a község nevében Hencz Ernő kanonok, Hompasz Béla és Koltay István képviselők és jómagam fogadtuk a vendégeket. Majd a Sárgaliliom Énekkar a magyarok világhimnuszát adta elő, búcsúzáskor pedig vasi népdalcsokkrot énekelve kívántak további jó túrázást. A nagykövet asszony elismeréssel adózott és gratulált Nárainak a fejlődéshez, akár csak Dr. Hende Csaba miniszter is. A nagyszámú civil ruhás biztonságiakon kívül a rendőrség biztosította a helyszínt. A szervezők a Honvédelmi Minisztérium, a Magyar Honvédség, a Honvéd Sportegyesületek Országos Szövetsége voltak.

N. T.

Tekerj a sereggel!

*Középen Eleni Tsakopoulos Kounalakis, mellette
Mark M. Karas amerikai nagykövetség katonai attaséja*

2 Önkormányzati hírek

5 Védőnői tanácsok

8 Nagyapám Háza

10 In memoriam Szabó Sándor

14 Sporthírek

Önkormányzati hírek

Új esztendő, új remények: újabb beadott EU-s pályázatok. A 2012-es esztendő mérlege: 53 millió forint megvalósult fejlesztés, a 2013-as év nyitóegyenlege: 45 millió forint saját tőke.

Szeretettel köszöntöm az új esztendő alkalmából, rövid statisztikai hoadat: október 29-én megérkezett a tél, reggelre 8 cm-es hótakaró lepte el a tájat, ami délre már el is olvadt. A tél első korai hóesése sokakat megijesztett.

Az átalakuló önkormányzati struktúra ránk is kihatással lesz. Visszaáll a Járási rendszer, Nárái a Szombathelyi Járáshoz fog tartozni. A kétezer fő alatti települések elvesztik önállóságukat, másokkal kell, hogy közös önkormányzati hivatalt alkossanak. Nárái vonatkozásában kívárvuk, amit a törvény megenged, március elsejétől fogunk közös hivatalként működni. Ami fontos, Önök a változásokból semmit sem fognak érezni, ahogy eddig, így ezután is a helyben szokásos módon intézhetik ügyeiket. Ami viszont húsba vágó lehet mindannyiunk számára: az iparűzési adó negyede, a súlyadó 60%-a és az egyéb támogatások jó része is elvonásra kerül. Ennek forintosított mértéke még előttünk sem ismert, de az eddig alkalmazott gazdálkodásunkat, lehetőségeinket nagyban át kell értékelni, így az idei évre tervezett beruházásokról is még csak elméleti szinten tudok beszámolni. Természetesen a településünket továbbra is szeretnénk a pályázati lehetőségek maximális kihasználásával fejleszteni. Szeretnénk a megkezdett Dózsa utca felújítást folytatni, a folyamatban lévő két épületfelújítást befejezni, de tervezzük a „főtérfejlesztés” folytatását is. Folyamatban van a Coop élelmiszerüzlet átépítésének engedélyezése, mely részét képezi a megújuló faluközpont képnek. Nemrég írtam alá a T-Com részére a közterület bontási engedélyt: közel 20 millió forintos fejlesztés hatására optikai üvegszálak kábel lefektetésre, a szombathelyi telefonközpont és a Nárái között, végigásva a nyolc kilométeres távolságot. A fejlesztés a 2013-as esztendőre van előirányozva, mely része Nárái digitális távközlésének minőségi ugrásának.

Néhány gondolat erejéig szeretnék visszaemlékezni a 2012-es esztendőre. Sokévi előkészület és közös munka után elkészült főterünk első üteme buszváróval, kandeláberekkel, stílusos térbútorokkal. Átadhattuk a volt iskolaépület felújításából létrehozott alkotóházat és a napkollektoros, hőszivattyús technológiájú meleg víz előállító rendszert. Újabb sikeres pályázatainknak köszönhetően ősszel elindítottuk a Park-ház és a Sportöltöző fejlesztéseit. A két épület az Európai Unió támogatásából újul meg, a használati meleg vizet itt is szintén napkollektorok fogják biztosítani. Átadásuk nyáron várható. Decemberben elindítottuk a Dózsa György utca járda felújítását is. A meglévő járdát teljesen elbontottuk, és a fagyvédő kavicsrétegre rákerült a betonlemez is. Az aszfaltreteg a betonra az idei év első felében fog rákerülni. Ugyancsak tervezzük utána az utca aszfaltossá történő átépítését is.

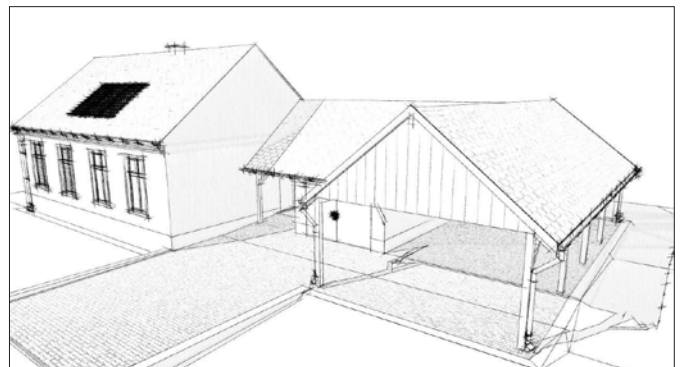
Nem töltöttük tétlenül az időt: rövid időre ismét kiírásra kerültek a Vidéki örökség megőrzése és a Falufejlesztési Európai

Unió pályázatok. Rástartoltunk, Náráit érintően öt újabb projektet nyújtottunk be. Kettőt épületfelújításra és három játszóterépítésekre.

Folyik a pályázatok előkészítése tanácsadóinkkal a Polgármesteri Hivatalban

„Tájház és pajtamúzeum” címen a volt tanító lakás és környezetének fejlesztésére adtuk be az egyik támogatási igényünket. Tudni kell, a lakáscél nem volt támogatott, ezért a lakást előbb faluházzá minősítettük. A projekt részeként a volt lakás kívül-belül megújulna. Odébb kerülne a garázs, a bejárata pedig oldalt, az utca felől lenne, majd a meglévő melléképületek helyére, az új garázson túl „pajta” rész kerülne hozzáépítésre. Az épületen tetőcsere, nyílászárócsere, víz- és hőszigetelés, új fürdő, parkettás terem, gázfűtés, a meleg víz előállítására pedig napkollektorok kerülnének felszerelésre, az első traktusnál pedig új térköves bejárat készülné. Az épületben a régi hagyományos paraszti gazdálkodás eszközei, míg a pajtarészben a nagyobb mezőgazdasági eszközök kerülnének kiállításra (szekér, vetőgép, borona, szecskavágó stb.). A kötelező fenntartási időszak öt év, utána bármilyen más funkciót kaphat az épület, akár újra lehet lakás is. A célunk, hogy a pályázati lehetőségekkel a középületeinket az összeomlástól megmentsük, szebbé téve környezetünket. Sikeres elbírálásként önerő az építés ÁFA-ja, tehát a nettó bekerülési költség lenne a támogatás.

A felújítás után így nézne ki a volt tanítólakás

Második projektünkkel a Millenniumi park játszóterének részleges felújítását és új eszközök létesítését céloztuk meg: játszótéri és sporteszközök, padok, kerékpártárolók, pihenőpavilonok, napcellás kandeláberekkel, mintegy kiegészítve a folyamatban lévő Park-ház fejlesztést. Sikeres elbírálás esetén önerő nélküli,

tehát 100%-ban támogatott lenne ez a konstrukció. A pályázatot a Náraiért Egyesülettel közösen nyújtottuk be.

Harmadik támogatási igényünket a plébániaépület felújítására adtuk be. Az épületen nyílászárócsere végznénk, külső hőszigetelés készülne színezéssel, míg belül az alsó szint részlegesen akadálymentessé válna. A felső szintet is felújítanák a két fürdőszobával együtt. Új, takarékosabb gázfűtési rendszert építenénk, a használati meleg víz előállítását pedig itt is napkollektorokkal oldanánk meg. Az épületfejlesztéshez kapcsolódóan, a vallásutrizmus égisze alatt két további kisebb pihenőpark, játszótér is kerülne kialakításra játszótéri eszközökkel, hintával, csúszdával, padokkal, térköves sétánnyal. Az egyik a Kossuth Lajos utcában a Szent János-szobor környezetében. Míg a másik a Petőfi Sándor utcában, a Gagarin utca kereszteződésében lévő buszváró környezetében lévő zöldfelületen. Jellegéből adódóan, mint egyházi fejlesztés, dr. Veres András megyés püspök és dr. Rátkai László kerületi esperes írásos engedélyét is be kellett szerezniünk a pályázat benyújtásához. A pályázatot a Nárai Templomért Alapítvánnyal közösen nyújtottuk be, mely szintén 100%-ban támogatott konstrukción alapul.

Amennyiben mind az öt projektünk támogatást nyerne, úgy településünkön újabb cirka 50 millió forint értékű fejlesztések megvalósítására nyílna alkalmunk. Azonban tudni kell, a térségünkben felosztható támogatás 250 millió forint körül alakul. Feltételezhetően a beérkező támogatási igény most is ennek 4-5-szöröse lesz, tehát relatíve kicsi az esélyünk, hogy pályázataink pozitív elbírálásban részesüljenek. A magunk részéről, amit lehetett megtettünk, ha már egyet is megvalósíthatunk, elégedettek leszünk. A pályázatok elbírálása tavasz–nyár környékén várható.

A temetőbe tervezett harangláb építése ügyében egyelőre nincs előrelépés. A harang ugyan már elkészült, a terv és a pénz is rendelkezésre áll, elképzelésünknek egyelőre a hivatali bürokrácia szab gátat. Több út is körvonalazódik a megvalósításra, hogy melyik lesz a végső, az idő dönti el. Sajnos nem tudok annyi öntözőkannát vásárolni a temetőbe, hogy mindig bővelkedjünk benne. Ugyanis rendre fogynak. A temetőlátogatókról nehéz elképzelni, hogy magukkal vinnék, az itt dolgozó sírkövesekről azonban nem vagyok meggyőződve. Más falvakban a lakosság az üres, kiöblített 5-10 literes mosóflakonokat szívesen viszi ki öntözési célra és talán nem viszi el senki sem. Amennyiben Önök kitisztított folyékony mosószeres flakont kihelyeznek, köszönettel vesszük!

A felsőcsatári iskolaperben a peresített öt évre 2,5 millió forint és kamatai, valamint némi perköltség megfizetését írták elő. Igaz, ez már a harmadik ítélet, ami az ügyben született. Azonban a szakértő jelentéséből azt is kiolvasni véljük, hogy a per tárgyát képező öt év alatt 48 millió forint támogatást kapott az iskola a Nárai gyermekek után, miközben most már igazolhatóan 40 millió forintba került az oktatásuk. Így nehéz elfogadnunk, hogy 2,5 millió forint költséget okoztak volna a Nárai gyermekek, miközben nyolcmillió pluszhoz jutottak ily módon. Meglátásunk szerint e 48 millió forint nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az iskola ne sodródjon a csőd szélére, netán a bezárástól mentette meg. Mindezeket mérlegelve, az ítéletet nem tartottuk elfogadhatónak ezért fellebbezéssel éltünk, így az nem jogerős, a per ismét a Győri Ítéltáblán folytatódik. Hozzá tartozik, hogy

fellebbezésünk benyújtásakor mérlegeltük azt is, hogy már jó egy esztendeje Kratochvíl Attila felsőcsatári polgármestert személyes egyeztetésre hívtam az egyik szombathelyi étterembe. Itt több órán át tárgyaltunk az ügy peren kívüli, közös megegyezésen alapuló lezárásáról. Elsősorban a jószomszédi viszony helyreállítása, illetve a Náraiból odajáró gyermekek érdekeit is szem előtt tartva konkrét, minden évben az adott létszámtól függő hozzájárulást ajánlottam a peren kívüli megállapodásért cserébe. A polgármester a választ „jövő hét csütörtökre” ígérte, de válasz a mai napig nem érkezett! A többszöri személyes érdeklődésemkor is kitérő választ kaptam. Pedig a felkínált összeg korrekt volt! Azt sem mondták, hogy az kevés, de még csak nem is próbálták felfelé strófolni! Ezt a magatartást sajnos nem tudom mire vélni. Azt sem, hogy szülői értekezleteken előszeretettel emlegetik, hogy ők a peren kívüli megegyezésre törekednek, csak sajnos ebben Nárai nem partner, megtevesztve a szülőket.

Gazdálkodásunkról, pénzügyeinkről röviden. Az elmúlt évben is felelősen gazdálkodtunk a ránk bízott közvagyonnal. Így akár csak a tavalyinak, úgy az idei évnek is jelentős megtakarítással indulhatunk neki, noha a tavalyi esztendőben az alábbi fejlesztéseket sikerült megvalósítanunk a településen, melyek között voltak önerős és támogatottak is:

Faluközpont-fejlesztés (tervezői-, szakigazgatási díjak, műszaki ellenőr, kivitelezés, buszváró, térbútorok: 27.761.061 forint
Napkollektoros fűtő rendszer: 16.449.367 forint
Dózsa György utca járda alépitmény csere: 3.695.065 forint
Sportöltöző-fejlesztés I. ütem: 1.341.523 forint
Park-ház fejlesztés I. ütem: 889.525 forint
Közművelődési fejlesztés: 432.292 forint

A fenti közművelődési támogatásra nyert pályázati forrásból plazma TV-t, DVD lejátszót, CD lejátszót, digitális keverőpultot, 2 db mikrofont állvánnyal és sötétítőfüggönnyel vásároltunk karnissal a könyvtárba. További költségek keletkeztek még az alábbiak során. Az új beadott pályázatok tervezési költségei (épületek, parkok), új villamos mérőhely kialakítása az óvodában, alkotóházban, ugyanitt „H” tarifa villamos rendszer kiépítése, légkábellel földkábelre történő kiváltása ugyanitt stb. Éves programok költségei, közöttük a falunappal: 2,8 millió forint. Mindösszesen 53,3 millió forint. Településünk lekötött pénztartaléka az év elején 35 millió forint. Azonban a napkollektoros pályázatunk valamivel több, mint tízmillió forintos záró kifizetése decemberben az ünnepek miatt nem történt meg. Reményeink szerint erre már ebben a hónapban sor kerülhet, így ezzel együtt összesen 45 millió forinttal kezdhetjük a 2013-as esztendőt. A megvalósult és a formálódó új falufejlesztési tervek, pályázatok diszponálása, benyújtása során a legtöbb segítséget Hompasz Béla, Koltay István és Lóránth József képviselők nyújtották.

Közeleti tevékenységemmel összefüggő, ezért teszek említést róla. Kormánytagok, köztük Dr. Hende Csaba miniszter és Dr. Schöpflin György EU parlamenti képviselő meghívásainak eleget téve egy delegáció tagjaként novemberben három napot Brüsszelben tölthettem az Európa Parlamentben. A minisztérium küldöttségén kívül több ismert politikus is a delegáció tagja volt. Így közvetlen közletről nyerhettem betekintést a parlament

munkájába, az Európai Unió intézményrendszerébe, a várható pályázati, támogatási irányokra. Találkozhattam és eszmecsé-
rét folytathattam többek között Láng Péterrel is, aki az Európa

Brüsszelben az Európa Parlament aulájában a Magyar zászlónál

Parlament magyar referense. Megtudtam, az EU parlamentben
össznmzetgazdasági szinten Magyarország viszonylag nem prob-
lémás, a görög, spanyol és a portugál helyzet sokkal aggasztóbb.
De például Szerbiára is kiemelt figyelem jut, hiszen a lakosság
30%-a, a fiatalok 50%-a munkanélküli. Ma Magyarország egyik
kiemelt fő problémája a népességfogyás megállítása, a diplomá-
sok itthon tartása. Nehéz elhinni, de az elmúlt tíz év alatt közel
500.000 magyar hagyta el az anyaországot, meglehetősen végérvénye-
sen. Ha eszünkbe jutnak a két világháború és az 1956-os vesz-
teségek, azok mellett ez a szám megdöbbentő! Hogy mégsem
vagyunk 9,5 millióan, ez annak köszönhető, hogy Erdélyből kö-
rülbelül ugyanennyien települtek át hozzánk. De például a len-
gyelek, csehek nem tudták pótolni veszteségeiket. A tendencia
azt mutatja, az EU alapító országok fiatal népessége nő, míg a
később csatlakozottaké csökken. Ez azért alakul így, mivel az ala-

Brüsszel, Európa Parlament

pító országok szívesen csábítják jó marketinggel a keletről érke-
ző több nyelvet beszélő diplomásokat, mert ez számukra sokkal
olcsóbb, mint egyetemeket fenntartani, új egyetemi szakokat

indítani, az oktatásba többletpénzt investálni. Így már érthető,
hogy miért fordít a magyar kormány a frissdiplomásokat itthon
tartására ekkora figyelmet. Az egyik este felkerestünk egy több
mint háromszáz éves tradicionális brüsszeli sörözőt is, ahol 2600
féle sör közül választhat a betérő. Igaz, a három szinten akár ezer
ember is jól megfér egymás mellett. A kötetlen beszélgetések is
alkalmat kínáltak a kapcsolatok mélyítésére. Számomra tanulsá-
gos volt, hogy mint köztudott, az EU-ban törvény tiltja a klóno-
zott állatokból készült húskészítmények forgalmazását. Azonban

Brüsszel, Európa Parlament

a befektetőcégek, húszüzemek felismerték azt a kiskaput, hogy ez
nem vonatkozik a klónozott egyedek szaporulataiból készült hús-
készítményekre. A magyar EU parlamenti képviselők másokkal
együtt már három alkalommal próbálták bevenni a tilalom alá

Tradicionális brüsszeli csipkebolt

a klónozott egyedek ivadékait is, azonban mindháromszor akkora
volt a túlerő, hogy elbukott a kezdeményezés. Így az élelmiszer-üz-
letláncok továbbra is szabadon forgalmazhatnak mindenféle meg-
jelölés nélkül klónozott egyedek ivadékaiból készült hústerméke-
ket. Ebből a magam részére azt a tanulságot tudom levonni, hogy
ezután inkább a magyar húskészítményt, mint az olcsó külföldit
veszem. Megköszönve érdeklődését lakóhelyének közügyei iránt.

Németh Tamás
polgármester

A páratartalomról

Környezetünkben a léghő akkor ideális, ha a levegő relatív nedvességtartalma 40–60% között van. Az ettől eltérő értékek okozhatnak különböző egészségügyi problémákat.

Ha túl alacsony, akkor nyáron: a klímaberendezések használatánál, vagy száraz, forró nyár esetén a páratartalom 40% alattira eshet. Ilyenkor orrszárazság, orrvérzés, szemszárazság, szemviszketés jelentkezhet. Télen: a fűtés során a szoba hőmérsékletének emelésével csökkentjük a nedvességtartalmat. Jellemzően akkor lesz túl alacsony a páratartalom, ha a külső hőmérséklet jelentősen lecsökken, 0 °C-ra vagy mínuszokra. A szoba alacsony nedvességtartalma a légutak kiszáradásához vezet. Itt könnyebben telepednek meg a baktériumok, vírusok. Így a gyermekek könnyebben megbetegedhetnek. A 4 év alatti kicsiknél a légúti megbetegedések sok esetben gyulladással, e miatt fellépő szűkületekkel, fulladásos köhögésekkel járhatnak. A krupp megelőzésében és gyógyításában nagyon fontos szerepe van a páras levegőnek. Alacsony páratartalom esetén párasításra van szükség. Az igazán hatékony párasítók mérik, szabályozzák a páratartalmat, s megóvnak minket a túlpárasítás veszélyétől is.

Árulkodó jelek: gyakori légúti megbetegedések, száraz kaparó nyálkahártya, köhögés, fejfájás, bőrszárazság, gyakori orrvérzés, nyugtalan alvás, száradó növények, száraz fabútorok, recsegő faparketta, elhangolódó hangszerek. A párasító berendezések fajtái:

Hideg párasítók: ultrahangos hidegpárasító (ez az elporlasztott hideg pára ajánlott azoknak, akiknél gyakori légúti betegséggel küzdő gyermek van, főleg, ha krupp vagy asztma áll fenn).

Nedvesítő betétes hidegpárasító (ezek mindennapos, folyamatos működést igényelnek, mivel nem tesz jót a nedvesítő betétnek, ha légmozgás nélkül vízben áll vagy kiszárad).

Légmosó (ezek a készülékek párasítási üzem közben a levegőt is mentesítik a szöszöktől, bizonyos szennyeződésektől).

Meleg párasítók (ezeket főleg nagy légtérű helyiségekbe ajánlják, ahol sok ember tartózkodik, így fontos a higiénia). A választásnál fontos szempont, hogy mekkora helyiségben, milyen okból és céllal szeretnénk használni a készüléket! A 60% feletti páratartalom esetén megindul a levegőben és a falakban található gomba spórák szaporodása, a falakon penészfoltok jelenhetnek meg. A penészgombák belégzése ártalmas lehet a felső légutakra, tüdőre. Ilyenkor gyakori szellőztetés, penészmentesítés és pára-mentesítő készülék használata javasolt.

Molnárné Németh Emma
védőnő

Óvodánk feladatáról – amit a nevelésről vallok

Gyermekekkel foglalkozni: ez minden bizonnyal a leghálásabb munka, ami e földön osztályrészünkül juthat és saját tökéletesülésünket is ez mozdíthatja leginkább előre – írja Brunsvik Teréz emlékiratában a kisgyermek neveléséről. A gyermek gondozása, nevelése már születése pillanatában elkezdődik. Fejlődése sok tényezőtől függ: általános emberi adottságok, egyedi sajátosságok, a környezet különböző hatásai, valamint a fejlődést segítő ingerek – köztük a nevelés. A fejlődési folyamatnak egymást követő, egymást feltételező szakaszai vannak. A magból is előbb virág lesz, majd gyümölcs. A gyümölcsben pedig mindig benne rejlik annak a sok éltető napfénynek, víznek, gondozásnak a hatása, mely fejlődését elősegítette, mely megérlelte. Ilyen a nevelés is! Embert nevelni annyi, mint távlati vonalakat kialakítani benne. Ezt a szerepet elsősorban az otthon, másrészt a közösségi nevelés tölti be. A gyermeknevelés joga és kötelessége főként a szülők feladata, akiknek azonban gyakran sem idejük, sem felkészültségük nincs, mint amennyit gyermeke nevelése megkíván. Gyermekeink formálásában igen nemes és fontos szerepe van az óvodának, mely a gyermeket – amint személyiségének első rugyai kihajtanak – bekapcsolja a közösségbe. Az óvoda elsősorban nevelési intézmény, a családi nevelés kiegészítője. Az volt a múltban is, és az lesz a jövőben is. A magocskát azonban nem egyformán öntözzük, nem egyformán biztosítunk számára napfényt, amely gyümölcse éleli. A nevelés elsődleges színtere a család. A családok nem egyformák, mint ahogy a gyermekek

sem. Ez így helyes, ez így van rendjén. Óvónői hivatásunkból eredendően, nekünk pedagógusoknak ezt a másságot, különbözőséget kell helyesen kezelni, jól meglátni és a helyes útra terelni. Meglátni, hogy gyermekeink a családi különbségek miatt mennyit kaptak, hol tartanak, és mire van szükségük. Feladatunk a jó gyermeket még jobbra tenni, akinek viszont valamiben lemaradása van, annak segítenünk kell. Hogy tudok segíteni neki, mire van szüksége? Odafigyelésre, megértésre, szeretetre, dicséretre, de adott esetben elmarasztalásra és büntetésre is – személy szerint. Mindenkihez külön-külön meg kell találnunk a megfelelő kulcsot. Akkor kinyílik az ajtó, és gyermekeink nyitottak az odafigyelő, elfogadó és szeretetteljes nevelésre. Problémás, a közösségbe nehezen beilleszkedő gyermekeknél sem működik ez másféleképp. Ők még több odafigyelést, megértést, szeretetet, törődést, elmarasztalást, dicséretet és büntetést igényelnek. A segítségre szoruló gyermekek esetében, hivatásunknál fogva sem tárhatjuk szét a kezünket, hanem mindent meg kell tenni beilleszkedésükért. Időigényes, de megéri!

Fábsics Ildikó
óvodavezető

A Mikulástól küldött édességgel teli szép csizmákat,
a Jézuskától kapott sok-sok játékot a nárai óvodások

KÖSZÖNIK

Varga Lászlónak,

Nárai község díszpolgárának!

2012. évi anyakönyvi események

Akiket nagyon sok szeretettel köszöntünk:

Punger Péter és Zay Henriett fia Marcell
Boros Norbert és Péntek Krisztina lánya Noémi
Stifter András és Vinkovics Klaudia lánya Ivett
Hernádi Balázs és Milisits Viktória ikrei Nadin és Kristóf
Győri László és Kiss Diána fia Barnabás
Katavics András és Szaradics Nóra fia Ádám
Kiss Balázs és Fabula Szilvia fia Gergő
Erdődi Christoph és Horváth Nikolett fia Franz, Christoph
Laczi Gábor és Nagy Barbara lánya Nina
Pásti Boldizsár és Herczeg Nikolett fia Márk
Mátyás Dávid és Tóth Szabina fia Dániel
Szóllós Roland és Laki Zsuzsanna fia Mátyás
Janzsó Miklós és Karaszova Erika fia Miklós
Komora Péter és Varga Beáta lánya Hanna
Kardos Norbert és Portschy Mónika lánya Réka
Bajzek Gábor és Cséve Andrea fia Benedek
Pálfi László és Kiss Antónia lánya Petra
Mihácz Szilveszter és Szabó Adél lánya Elena
Vincze Zsolt és Huszár Bernadett fia Gergő
Tóth Roland és Hermann Judit fia Marcell

Akiknek szívből gratulálunk:

Kelbertné Szakály–Benig Ida és Kelbert György
Némethné Imre Szabina és Németh Gábor
Mátyásné–Tóth Szabina Mária és Mátyás Dávid

Akiktől fájó szívvel búcsúzunk:

Béres Gáborné szül.: Simon Márta (élt 61 évet)
Frank Gyuláné szül.: Horváth Erzsébet (élt 71 évet)
Guttmann Miklósné szül.: Hompasz Karolin (élt 99 évet)
Herczeg József (élt 76 évet)
Király József (élt 81 évet)
Kovács Imre (élt 64 évet)
Kovács Józsefné (élt 85 évet)
Kun Ferencné szül.: Megyesy Erzsébet (élt 82 évet)
Lóránth Lajosné szül.: Borosta Erzsébet (élt 97 évet)
Mester János (élt 68 évet)
Németh László (élt 64 évet)
Péntek Lajos (élt 70 évet)
Simon Lajos (élt 71 évet)
Szabó Sándor (élt 48 évet)
özv. Szalai László (élt 74 évet)
Takács Ernőné szül.: Gyűrüs Aranka (élt 78 évet)
Zernovác Antal (élt 88 évet)
özv. Varga Lajosné szül.: Kum Margit (élt 88 évet)

Molnárné Németh Emma

„Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a Földön a jóakarató embereknek.”

Most, Karácsony közeledtével, amikor e sorokat írom, a címben megfogalmazott angali üzenetet, mint egész életünk programját is látom. Isten legyen életünk alapja. Őt illeti meg a legfőbb tisztelet, hiszen Ő a Teremtő, az életet adó, az Igazság, a Jóság és ahogyan Szent János evangélista összefoglalta a SZERETET. Innen van az, hogy a legszentebb liturgiában, a szentmisében, Advent és Nagyböjt kivételével minden vasárnap felhangzik az angyalok éneke a DICSŐSÉG. Ha tehát életünkben a legfontosabb megvan, vagyis Isten tisztelete, akkor várhatjuk lelkünkben azt a békét, melyet ugyancsak az angyalok hirdettek minden embernek. A világ a bűnök miatt tele van békétlenséggel, bajjal és mindenfajta rosszal. Ott, ahol befogadjuk Karácsonykor a földre szállt, emberi testet öltött SZERETETET, ott elindul a megváltás műve, az üdvösség és a béke. Ezt kívánom mindannyiunknak Náraiban és széles e világon. Babits Mihály Karácsonyi ének c. versének részletével fejezem be gondolataimat:

*Becsnek láttad te e földi test
koldusruháját, hogy fölvetted ezt?
s nem vélted rossznak a zord életet?
te, kiről zengjük, hogy megszületett!
Lelkünkben gyűjts pici gyertyát sokat.
Csengess éjünkön át, s csillantsd elénk
törekeny játékunkat, a reményt.*

Dr. Rátkai László

kerületi esperes, teológiai tanár

Téli esték Náraiban

Gyermekkorom rég eltűnt világából fel-sejlik Édesapám alakja, amint fagyos téli napokon a fűzfavesszőt hajlítgatja, osztályozza; készíti a kosarakat és korsófonásokat. Hagyományos téli tevékenység volt, apáról fiúra, nagyapáról unokára szállt a kosár- és seprűkötés tudománya. Lányok, asszonyok pedig pödörték a leveleit, készítették a szatyrokat és a lábtörlőket. Ma már csak kevesen művelik ezt a tevékenységet. Aki szeretné megismerni, megtanulni, az jöjjön el a Sároglalim Alkotóházba január 26-án, szombaton és február 2-án, szombaton délután három órára. A kosárfonást Völgyi Gábor, a szatyrok és lábtörlők készítését pedig Herczeg Józsefné, Pulai Imréné, Völgyi Imréné és Szabó Ferencné mutatja be. Az alapanyagokat és a kellékeket biztosítjuk. Szeretettel várunk minden érdeklődőt, és azokat is, akik csak egy kis beszélgetésre vágnak.

Szilágyiné Pompor Vilma
szervező

Kedves Náraiak!

A szerző ugyanaz – jutalom a Szentírás – ki Ő és mi a cikk címe. Világháló felhasználható! Várom hívásukat a 94/814-925-ös telefonszámon.

„...Nekem semmi sem sikerült – siránkozik egy középkorú asszony és sorolja fájdalmaival. Házassága tönkrement, gyermekei nem törődnek vele, munkájában sem leli örömét; felesleges embernek érzi magát.

Sajnálom őt. Szívból sajnálom. Nem az általa felsorolt fájdalomleltár aggaszt, hanem az a „makacs szenvedés”, amely nem is kéri igazán a segítséget, csak jajgat. Ez a nő nem hagyja, hogy segítsék rajta. Mintha csak attól félne, hogy elveszíti a panaszkodásra való jogot. Hiába sorolom neki ötleteimet, egyik sem tetszetős számára. Ő megmarad a sírásnál, addig sem kell cselekednie.

Ismerek százszorta tépettebb sorsú embereket, viharvert testvérek példáit emlegetem, akiknek nincs idejük zokogásra, egyszerűen azért, mert mások életével kell törődniük, mert megfogja őket a Másik Ember.

Az asszony minden lehetőséget elhárít magától. Vegyem tudomásul, hogy ő „igazából boldogtalan”, semmi eredményt sem képes felmutatni eddigi életéből, vele mindenki kitolt, sohasem érte szerencse, értsem meg végre, hogy semmije és senkije sincs. Innen kell üzennem neki és társainak – mert a szavakra nem figyelek oda –, hogy nem hiszek a sikertelen életben.

Szomorúságának oka a sikeres életéről vallott hamis felfogásban rejlik. A sikeres élet ugyanis nem megszerzett javak vagy elért eredmények gyümölcse. A siker titka egészen másutt rejtezik. Akaratlanul is a világ szemében „sikeres élet” elől cellába „szökő” szerzetes üzenete jut eszembe.

„Ha valóban igaz lenne az, amit a legtöbb ember magától értetődőnek tart, hogy semmi egyéb nem szükséges a boldogsághoz, mint mindent megszerezni, mindent látni, minden élményt végigélni, s utána beszélni róluk, akkor nekem nagyon boldog embernek, lelki milliomosnak kellett volna lennem, bölcsőmtől a mai napig. Ha a boldogság pusztán természeti adottságokból születne, akkor nem léptem volna be egy trappista kolostorba férfikorom küszöbén.” (Thomas Merton: Hétlépcsős hegység).

A siker „Isten-léptékű” érték. A boldogság természetfölötti forrásból fakad. Ha isten „belemondta magát” egy emberbe, ha az Ige testté lett Jézus Krisztusban, akkor nincs más dolgunk, mint hogy testvéreink számára mi is megtestesítsük Őt. Jézussá kellene válnunk ott, ahol élünk, ez a sikeres élet lehetősége. Ezt a sikert pedig kivétel nélkül mindenki elérheti. Sőt! Erre a sikerre meghívást kaptunk Jézustól. Jézus a testvérünknek adott pohár víz példázatával egyszer s mindenkorra elárulta nekünk a sikeres élet titkát.

...„Nézd a szeretet koldusait, ahogy állnak az út mentén. Gazdagságuk türelem...” Hallgatom a Korál együttes dalát és szeretném elküldeni a panaszkodó asszonynak, hogy lásson munkához. A szeretetben nincs munkanélküliség. Aki állás nélkül van, az magára vethet. Az a baja, hogy nem látta meg a koldust. Nem vette észre a szükségét szenvedő embert.

Az észrevétel öröme

nélkül hogyan is élhetnénk boldogan? Aki vakon és süketen jár a világban, az ne jajgasson, hogy senkinek sem kell. Őt azért nem látjuk, mert ő sem lát meg senkit.

Manapság a társaságok és klubok alakulásának idejét éljük. Megalakult a „Memória klub” is, amely minden tagjának garantálja, hogy a „mai gondokkal terhes időkben” ügyfeleinek éber emlékezete lesz. Semmi mást nem kell tennünk, mint fölírni szeretteink névnapját, születésnapját, netán a házassági évfordulót, s kettőszáz forint tagdíj ellenében egy évig nyugodtak lehetünk. A „Memória klub” időben értesít bennünket a megjelölt ünnepekről, nehogy elfelejtjük azokat és kitörjön a családi perpatvar.

Szomorúan olvastam a belépésre biztató nyomtatványt. Elképzelem a férfit, akit egy hivatal telefonon értesít arról, hogy éppen tíz éve mondott igent élete párjának, el ne mulasszon virágot venni neki... Vajon hogyan néz ki a csokor?

„Kinek neve eszemben, szíve képe elmémben” – idézi Sütő András a népi szólásmondást. Tehát nem klub elméjében, hanem az enyémében.

Elfelejtett nevek, elfelejtett szívek és arcok sorakoznak lelki ismeretünk csarnokában, miközben panaszkodunk, hogy milyen szerencsétlen az életünk. Pedig a megoldás kézenfekvő:

„Sírn láttam két szemet Szemem mért könnyezett? Száját láttam nevetőt. Túl mért nem nevettem őt? Garast kapott a szegény. Nem én adtam. Miért nem én? Kipattant egy rügy a fán. Miért nem hajt a koronám? Eltört egy virágcserep. Lenni még! Élni szép!...” Íme Weöres Sándor „ajánlata” a sikeres élethez. És ez a lelkiismeret-vizsgálatra ösztönző üzenet máris továbblépésre kényszerít. Nem elég észrevennünk mások szükségét, nem elég „megnézni”, hogy mi a bajuk, hanem részt kell vennünk abban a fájdalomban, amely rájuk nehezült.

A részvétel boldogsága

annak juthat, aki bátorodik megemlíteni mások terhét, s nemcsak a partvonalról drukkol a cipekedőknek.

Részt venni az emberek nyomorúságában veszélyes vállalkozás. Ezért szeretünk „emberségről” beszélni az ember helyett. Az emberiségen ugyanis nem tudunk segíteni. Mi csak azokon segíthetünk, akiknek nevük van. Akiknek ismerjük a sorsát és módunkban áll, hogy sorsukon változtassunk.

Rejtő Jenő szerint az emberi részvét éppen fordítottja egy kirándulásnak. Minél messzebb az áhitott cél, annál nagyobb a lelkesedés. A távoli bajok „megoldásában” mindig lelkesek vagyunk. A szomszédunk nyomorúságát nem vesszük észre, hiszen rajta módunkban állna segíteni, az ő gondjaiból valóban részt vállalhatnánk.

Legolcsóbb és leghígebb szavaink a temetői részvétnyilvánítások. Jézus nem ezekre a könnyes semmit mondásokra buzdít bennünket. Ő azt akarja, hogy Cirenei Simonok legyünk a történelem megannyi keresztútján.

Egy élet sikere lemérhető egy nap sikerében. Végő soron egy naphoz csupán annyi az enyém, amennyit én adok belőle. Életem is csak akkor sikerült, ha másokra pazaroltam.”

Hangsúlyosan írom: megbékélt új esztendő kívánok és szeretnék. Náraik, 2013. január 3.

Hencz Ernő

tb. kanonok, ércl. esperes, ny. plébános

„Szép karácsony eljő...” – Adventi műsor és vásár 2012

Készültünk, próbáltunk, vártuk, eljött. Az adventi vásár szombatja különleges előkészületeket igényel. Izgalommal, várakozással, szeretettel teli. Az idei december 15-e is ilyen volt. Komplettnépi műsor, amely sok embert mozgató meg. Verstanulás,

bábjáték jelenetek tanulása, furulya próba, énekek és színdarab beiflázása, díszletkészítés, zenei összehangolás. A kürtőskalács illata, az ínycsiklandó és egészséges méz látványa, a csodaszép apró ajándékok, melyeket gondos, hozzáértő kezek készítettek. Megérte. Adni mindig jó. A jelenlévő közönség csak pozitívan nyilatkozott, valaki azt mondta: „Köszönöm, hogy itt lehettem,

gyönyörű ajándék volt.” Én is köszönöm, hogy megrendezhettem az adventi műsort, s köszönöm, hogy sok ember van a faluban, akire bármikor számíthatok, s számíthat Nárai. Köszönet Marton Melindának, Lóránth Jácintnak, Lóránth Áronnak, Kántor Zsófi-

nak, Werderits Ivettnek és testvérének Hannának, Horváth Dávidnak, Koltay Gábornak, a Ságalliliom Énekkarnak, az Örökzöld Nyugdíjasklubnak, az Aranykapu Óvoda dolgozóinak, a Náraiért Egyesületnek és Nárai Község Önkormányzatának.

Nádas Nikoletta
művelődésszervező

Nagyapám Háza – élménybeszámoló

A Nagyapám Háza pályázatra való jelentkezésemkor reméltem, hogy a program keretében olyan tapasztalatokra fogok szert tenni, melyek további életemben elkísérnek majd és értékesnek minősülnek, bárhova is vessen a sors szeszélye. Bizton állíthatom, nem kellett csalódnom. A nyár folyamán négy élményteli hetet tölthettem el Lénárt István tanyáján Szokolyán. Köszönet illeti ezért a program szervezőit, létrejöttében közreműködőket és Istvánt, aki fogadott és tanított minket; a köszönet talán nem is írja le pontosan, mivel tartozunk mesterünknek.

A Kacár tanya elhelyezkedésénél fogva kiváló lehetőséget nyújt a természeti táj megfigyelésére, élvezetére, erejének tiszteltetére. A Börzsöny vidékének e nyers szépségű tájába illeszkedik a Kacár tanya, mely a helyes természet-ember kapcsolatnak hiteles tanúja. Kívülről nézve kockázat nélkül nevezhetjük e helyet tanyának, de ha mélyre ásunk, ahol tiszta forráshoz jutunk – mely a tanyán egyébként különösen nehéz –, akkor nem elegendő ez a megnevezés, hiszen itt többről van szó, mint unalmas gazdasági kategóriáról. A pontos értékeléshez jelen kell lenni, át kell érezni a hely szellemét, meg kell tapasztalni itt az életet. A Kacár tanya voltaképpen azt példázza, mi az egyetlen elfogadható célja az ember életének a természetben. Ez a kapcsolat tiszteletlen és mértéktartó, ésszerű használaton, az élet gyarapításán alapul.

Tevékenykedésünk kezdetén máris egy ciklus végén találtuk magunkat, amint a gondos munkával elvetett, majd életétől megfosztott gabonát a pajtában rendezgettük. A kéverakás közben kezünkben a csúcstechnológiát képviselő, a vető-arató ember által évezredek óta tökéletesített favilla volt. Abban a viszony-

rendszerben, mely egészen a közelmúltig meghatározta a mezőgazdaságban dolgozó ember életét, ez az eszköz kétségtelenül a célszerűség és a hatékonyság mintapéldánya. Ezután is sokszor került sor olyan eszköz használatára vagy módszer alkalmazására, mely ma szinte már csak múzeumokban ismerhető meg.

Ilyen volt például a számomra pusztán gyermekkorom emlékeiből felidézhető vályogtégla is, melyet vasi születésem révén csak alföldi nagyszüleim vidékén tapasztaltam meg. István segítségével végre sikerült megismernem ezt az építkezési alapanyagot is pontosabban. A forró napokon újra élvezhettem a vályogház hűvösét is. A sárral való munka inastársaim számára is igen élvezetes volt, hiszen a paticsfal felújítása gyors, látványos és hasznos folyamatnak mutatkozott. Furcsamód a felnőtt ember hozzáállása már nem olyan a sárhoz, mint a gyermeké; hiszen ki nem látott volna sárban játszó, magát vigyorogva bekenő kisgyermeket, ugyanakkor ki az, aki felnőttként nem törölgeti magát bosszúsán, ha ráfröccsen egy kicsi is? Talán azért volt oly élvezetes feladatunk a juhól paticsfalának kijavítása, mert ebben találkozott a mindannyiunkban mélyen jelenlévő játékos gyermek az alkotó felnőttel.

Az alkotó felnőtt egy különös típusa volt segítségünkre ács munkáink során. Ekkor a sokat látott öreg találkozott a kíváncsi zöldfülűekkel, akinek tanácsai hol ködösek, hol nevetségesen egyszerűek voltak, mégis szükségünk volt ezekre, mert különben sosem készültünk volna el a csúszótalpas fészkerrel. A fával való munka a kéziszerszámok segítségével nem volt könnyű. Számomra ennek legfőbb tanulsága az volt, hogy a technikai civilizációban élő modern embernek vissza kell szereznie uralmát önnön

legalapvetőbb eszköze, a keze fölött. Eleinte nem mertem volna mondani egy-egy részfeladat elvégzése után, hogy ez vagy az a kezem munkáját dicséri, de később ez egyre inkább megváltozott.

A tanyán töltött időnk összes fáradsága és az ezzel járó új ismeretanyag legfőbb művünkben, a kerekóiban kristályosodott ki. Visszaautalnék élménybeszámolóim elejére, ahol azt mondtam, a kezdet bizonyos szempontból a vég volt. A kerekói esetében viszont a vég a kezdet volt, hiszen ennek felépítésével fejeztük be tanyasi heteinket, ám ez az épület a születendő kismalacoknak ad otthont. A népi építészeti és gondolkodási szép példája az épület, mely alakja révén biztosítja, hogy az újszülött malacokat nem nyomja össze a koca. Nehéz munka volt ez számunkra, hiszen a rögös földre kellett alapot ásunk, köveket hordanunk, felrakunk a vályogfalat, tehát talpától a tetejéig megépíteni az egészet. Véleményem szerint szép munkát végeztünk, ha nem is biztosan külalakjára nézve, de célja és értelme tekintetében mindenképp. Létrehoztunk valamit a tájban a táj alkotóelemeiből építkezve, ezáltal otthont adva a számunkra hasznosító élő-

lényeknek. Ez a szó nemes értelmében emberi feladat, korunk nagy feladata. Szeretném hangsúlyozni, hogy ezt a feladatot milyen csodálatosan végzi Lénárt István. Ha valaki tanulni akar, bátran fordulhat hozzá segítségért. Hozzá elmehet, hogy megtanuljon kiveszőben lévő technikákat, megtapasztalja a valódi, a természethez ezer szállal kötődő munka és életvitel szépségét és nehézségét. Az esős, viharos napok alatt magunk is láthattuk, milyen mértékben ki vagyunk szolgáltatva a természet erejének és tapasztaltuk milyen érzés az, amikor akár csak egy kis munkánkat is tönkretesz a természet haraga. Mesterünkre nézve különösen igaznak érzem Arany János sorait és kívánom, hogy mindannyian megértsük ezt az érzést, mely áthatja az olyan ember életét, aki hagyományos vidéki életet folytat, gazdálkodik, építkezik, mint az Arany által említett viharba kiáltó gazda:

„No hát, no!” [...] „én uram isten!

Csak rajta! hadd lám: mire megyünk ketten!”

Megélte és feljegyezte Szilágyi Ákos

Staféta

2012 őszén Kántor Zsófit mutattam be Önöknek. Most, 2013 elején Deze Fannit, Zsófi barátnőjét ismerhetik meg kicsit alaposabban. Számomra mindig megdöbbenő, hogy az óvodából ismert picinykék, akik különböző iskolákba elkerülnek a faluból, ifjú hölgyekként és kész fiatalemberekként jönnek velem szembe. Fannival is ez a helyzet. Mikor egyeztettük a cikk részleteit, egy sudár, csinos nagylányt láttam, az emlékeimben élő kislány helyén. Fanni emailben küldte el válaszait korábban feltett kérdéseimre.

„13 éves leszek, a Paragvári Iskolába járok, hatodik osztályba. Nagyon szeretem a nyelvtant és az irodalmat, szívesen tanulok verseket. Érdekel még a rajz is, szeretek rajzolni.

Kiskorom óta Náraiban élünk a családommal. Szeretek itt lakni. 2012-ben a szüreti fesztivál volt a kedvenc programom, ahol fel is vonultunk a barátnőmmel. A mellékelt fénykép is ott készült. Anyukám egy építőipari cégnél dolgozik, mint bérelszámoló mun-

kaügyes. Apa pedig szobafestő, Ausztriában dolgozik évek óta. Pár utcára lakik tőlünk a mama a dédivel, és a templom mellett a papa, apukám édesapja. Iskola után a mamánál vagyok, sokat köszönhetek neki. Dédike már nagyon idős, gondját kell viselni. Szabadidőmben sokat biciklizek, a testvéremmel sokszor tekerünk át Jákra. Legszívesebben a Westi kutyánkat, Carlost sétáltatom, ő a család nagy kedvence. A nővéremé, de amíg ő Budapesten van, én vigyázok rá és foglalkozok vele. Patti, a testvérem az ELTE-n tanul óvodapedagógiát, ezért iskolaidőben ritkán van itthon. Mindig nagyon elfoglalt, most éppen a szakdolgozatára készül. Nagyon büszke vagyok rá, én is szeretnék ilyen kitartó és jó tanuló lenni. Szükségem is lesz rá, hiszen terveim szerint fodrász szeretnék lenni. Sok barátom van az osztályban, ilyenkor télen gyakran megyünk korcsolyázni és sok egyéb programot szervezünk. A faluban is vannak barátaim, Zsófi-val, Takács Emmával és Takács Ancsival vagyunk nagyon jóban. A stafétát Emmának adom át.”

Marton Melinda

Október 23-ai megemlékezés

Október 23-án állami ünnepünkről megemlékezést tartottunk, melynek keretében nyílt kiállítás az alkotóházban Vietorisz Gáborné képeiből, Nagy Tamás méltató szavaival. N. T.

In memoriam Szabó Sándor – Hol vagytok ti régi játszótársak...?

„Egy lengyel teherautó műszaki okokból lerobbant a 86-os főúton Körmend térségében december 7-én, pénteken reggel 7 óra után néhány perccel. Szabó Sándor megállt, hogy külföldi kollégáját mentse. Bedílt a lengyel teherautó elé, hogy a közeli benzinkútra vontassa. A két sofőr a járművek között az autók összekapcsolásával foglalatzkodott, amikor egy szlovák kamion becsapódott hátulról a lengyel kamionba. Az ütközés a lengyel és a magyar kamiont összezprezelte, a járművek között dolgozó sofőrök a helyszínen életüket veszítették. Az ütközés ereje akkora volt, hogy az egyik kamion az út egyik oldali, míg a másik a túloldali árokba vágódott. A szlovák kamion utasa is azonnal meghalt. A közlekedési baleset okozásával megalapozottan gyanúsítható 21 éves S. D. szlovák vezetőt a rendőrség a helyszínen őrizetbe vette, aki könnyebb sérülésekkel megúszta az ütközést. Január elején a Körmendi Járásbíróság három év három hónap fegyházbüntetésre és négy év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte S. D.-t, több ember halálát okozó közúti baleset gondatlan okozásának vétségéért. Az ügyészség súlyosbításért, a védelem enyhítésért fellebbezett, így az ítélet nem jogerős.”

„Mirek N. az édesapám volt. A családommal együtt nagyon sajnáljuk az Önök sofőrjének (Szabó Sándor) halálát, aki megpróbált segíteni az édesapámnak. Még mindig nem tudjuk elhinni, hogy ez a szörnyű baleset megtörtént. Nem tudom szavakkal leírni ezt a tragédiát. Az összes áldozat nyugodjon békében. Köszönöm a tájékoztatást a vétkes sofőr letartóztatásáról. Üdvözlettel: Asia” Így vallott az elhunyt lengyel sofőr leánya.

Van abban valami szívszorító különös érzés, amikor életerős fiatalember idő előtt hagyja el ezt a világot, költözik át másik dimenzióba. Megdöbbenő és hihetetlen volt tudomást szereznem december 7-én délelőtt a megváltoztathatatlanról, hogy Sándor nincs többé. Nehéz megélni, amikor kortársaink történelemmé válnak. Családja, egykori csapattársai és a falu lakossága megrendülten fo-

gadták a felfoghatatlant. A falu szülötte volt. Itt építette fel házáat, itt alapított családot, közöttünk, velünk élt. Sándor felejthetetlen, el nem múló érdemeket szerzett községünk közösségi életének formálásában, aktív labdarúgóként – kapusként – vele a csapat szárnyalt. Olyan sikerek azóta is ritkán születnek! Míg aktívan játszott, a labdarúgócsapat meghatározó játékosa volt, majd összefogója az öregfiúk csapatának. 2012 nyarán azzal keresett meg, hogy a fiatalon, súlyos betegségben elhunyt egykori sportolótársa Zer-

novác Zoltán emlékére tornát kíván szervezni. Ehhez kérte az önkormányzat erkölcsi és anyagi támogatását, amit természetesen meg is kapott. Sándor igazi, nyílt és őszinte ember volt. Egyike volt azoknak, akinek tanácsaira támaszkodhatunk, akivel őszintén lehetett beszélni a közéletet érintő kérdésekről. Sok esetben nyújtott tanácsot legyen az bármilyen formálódó falufejlesztési elképzelés, sport, közösségi, vagy akár falunapi szervezés. Még a rendezvényeinken jelenlévő kürtöskalács sütőt is Neki köszönhetjük. Véleményei, tanácsai beivódtak közösségünkbe, közöttünk, velünk élnek. Vallom, hogy azt az értéket, amit Sándor képviselt, nem szabad veszni hagyni. Sándor csendesesen, szerényen élt. Igazi sportember volt, rendkívüli egyéniség. Örökké jókedvű, életvidám volt, tele tervekkel. Erős versenyeken nyújtott kiváló teljesítményeket! Aki ismerte tisztelte, szerette. Azt hiszem, többet nem is lehet elmondani egy emberről. A család mellett a sport volt a szerelme. Gyászolja felesége, lánya, fia, szülei, testvére, rokonai és Nárái. Már nem rúgja többet a labdát. 48 éves volt. Emléke legyen áldott. Nárái Község Önkormányzatának Képviselő-testületének nevében:

Németh Tamás
polgármester

Nárái térségében szabadultak volna az utolsó bori munkaszolgálatosok?

Meglehet, hogy Nárái fontos történelmi helyszíneként kerül be a történelemkönyvekbe? Visszaemlékezőket keresünk, akik a második világháború, Nárái „felszabadítása” körülményeiről információkkal bírnak.

A második világháború alatt 6000 magyar munkaszolgálatost vittek kényszerszolgálatra a szerbiai Borba. A zsidó, a katonai szolgálatmegtagadó, vagy a politikailag megbízhatatlannak titulált (Jehova Tanúi, szombatista, nazarénus) munkaszolgálatosokat a bori rézbányákban és a hegyi vasút építésén dolgoztatták embertelen körülmények között. Köztük volt Justus Pál szociáldemokrata politikus és Radnóti Miklós költő is. A munkaszolgálatosok visszarendelése során, a Borból elindulók nagy veszteségek árán érkeztek meg Cservenkán át Mohácsra és Bajára, majd pedig Szentkirályszabadjára. Ütközben azonban – többek között – a magyar keretlegények bánásmódja miatt sokan életüket veszítették, így Szentkirályszabadjára már csak ezerötszázan érkeztek meg. Innen Győrön

és Abdán hajtották tovább és adták át őket a németeknek, akik a gázkamrákba vitték őket. Az innen induló és az ausztriai Zurndorfgig gyalogoló bori munkaszolgálatosok dunántúli menete során több helyütt, pl. Abdánál is a legyengülteket kivégezték, többek között Radnóti Miklós költőt is. Exhumálása az irodalomtörténetből ismert lehet. Ekkor került elő zsebéből a Bori-noteszként ismert versgyűjteménye, melyről talán mindenki hallott. A tömegkivégzések nyomán létszámukban felére csökkent munkaszolgálatosok közül alig pár százan éltek túl a német koncentrációs táborokat. Azonban egy csoportjukat Szombathelyre vezényelték, a háborús károk elhárítására. Az eddigi adatok szerint a maradék csoport tagjai a szombathelyi kórházban meghaltak.

A tavalyi évben jelent meg Dr. Csapody Tamás egyetemi kandidátus bori munkaszolgálatosok körülményeit feltáró 650 oldalas könyve, aki a téma teljes körű feltárását tovább folytatja. A legújabb kutatások arra engednek következtetni, hogy a zsidók valóban a

szombathelyi kórházban haltak meg, de a többi munkaszolgálatost továbbvitték a németek. Ők feltételezhetően a Szombathely–Nárai közötti mai „Téglagyári-domb”-nál lévő, egykori Hungária Gőztéglagyárban berendezett német lőszerraktár és bázis kiürítésén dolgozhattak, mely gyárat aztán fel is robbantották, mivel nem volt elég idejük a teljes kiürítésre. Majd az oroszok elől menekülő németekkel tovább mehettek Nárain keresztül Jáplánpusztán át Narda felé. Jáplánnál komoly ütközet zajlott a felek között. A feltételezések szerint valahol itt a német parancsnok már nem tartott rájuk igényt, ezért a maréknyi csoportot hátrahagyták és Nárai térségében szabadon engedték őket. A tudósoknak sikerült találni egy túlélőt is – 92 éves, Szlovákiában él –, akit a közelmúltban elhoztak Náraiba és több dűlőutat, helyszínt is sikerült beazonosítania. Azonban a napokra, egyéb adatokra érthető okokból kifolyólag nem emlékszik.

A II. világháború egyik utolsó borzalmait, a bori munkaszolgálatosok hétköznapijainak, szenvedéseinek, kínzásainak, kiszolgál-

tatottságuknak, embertelen életkörülményeiknek utolsó szakasza tehát még nem lezárt. A szerbiai Bori munkaszolgálatot túlélők végső szabadulásának pontos körülményei még nem ismertek. A tudósok a végső napok történéseit napra, órára pontosan szeretnék felderíteni, minekután ez a magyar történelem szerves része.

A SOTE egyetem kutatóinak kérését tolmácsolva kérem önöket, kérdezzen rá idősebb ismerősétől, valóban voltak-e a német katonákkal civilek, munkaszolgálatosok, mit ténykedtek, meddig voltak itt, esetleg mire emlékszik vissza velük kapcsolatban? Ha minden igaz, mintegy 160 fő Jehova Tanúi vallású férfiról lehet szó, akik jámbor emberként viselkedtek. Ha a témában a tudományos elemzés, vagy könyv elkészül, természetesen mi is közzétesszük a Nárait érintő részt. Várom jelentkezésüket személyesen, vagy telefonon a polgármesteri hivatalban.

Németh Tamás
polgármester

Nárai Advent

December 15-én, szombaton mézeskalács és forralt bor illatú adventi vásárt és műsort tartottunk a művelődési házban. A műsorban a nyugdíjasklub betlehemezett, a bábszínház bábozott, mások verseltek, az énekkar énekelt, de ami fontos: ezen a napon mindenki jól érezte magát közösen, együtt, ahogy az adventi várakozás lelkülete kívánja.

N. T.

Náriért Egyesület hírei

Nári minden kedves lakójának és a Közeleti Hírmondó minden olvasójának eredményekben gazdag, békés boldog új évet kívánnak az egyesület tagjai. Szeretnénk megköszönni fő támogatóinknak: Nári község képviselő-testületének, a Novus Favonius Kft.-nek és a Körmen és Vidéke Takarékszövetkezetnek az egész évben nyújtott segítséget, melyet az idei évben is remélünk. Köszönetet mondunk az irányunkba tett bármilyen gesztusért, támogatásért, segítségért a falu lakosságának is.

Szeretnénk bizalmukat a 2013. évben is programjainkkal megköszönni! Továbbra is várjuk a jó ötleteket, javaslatokat és a bárminemű támogatásokat. Emlékeztetőül az adószámunk: 18899149-1-18, és a számlaszámunk: 72300255-10000403. Rendezvényeinkről, programjainkról, új kezdeményezéseinkről továbbra is tájékoztatjuk Önöket a megszokott módokon.

Marton Melinda
szervező titkár

Köszönettel tartozunk!

Annyi szép, nemes és sokrétű feladat közül nagyon sokan kivették a részüket és segítségünkre voltak a tavalyi esztendőben is. Nagyon dicséretes és jó dolog, ez még jobban összekovácsolja ezt a közösséget, Náriait. Megköszönöm a közösségi rendezvényeken nyújtott segítséget a Sárgaliliom Énekkarnak, az Örökzöld Nyugdíjasklubnak, a Sportkörnek, a Náriért Egyesületnek, Nádas Nikolettának, Takács Péternek, Góber Tamásnak, Tóth Antalnak és Horváth Péternek! Takács Istvánné, Márta néninek, hogy rendezvényeinkhez a család régi Betlehemét rendre rendelkezésünkre bocsátja! Az alkotóházban nyújtott segítséget Szilágyiné Pompor Vilmának! Hencz Ernő esperes úr jószágát, Marosits Máriaának, Fülöp Erzsébetnek a templomdíszítést, Polgár Károlynak az egyházi ingatlanok gondozását, fűnyírását,

Hegedüs Lászlónak a templomi karácsonyfákat, Frankné Tóth Mónikának a felajánlott virágkompozíciókat! Köszönöm az adakozók bőkezűségét a temetői haranglábra, bízva, hogy egyszer valósággá válhat elképzelésünk! A traktorosoknak a lomtalanítás, szüreti felvonulás során nyújtott segítséget! Kurcz Attilának és Závár Mártonnak a kültéri kandeláberek talapzatainak színezését, Nagy Tamásnak a feliratok készítését az új buszvárókra! Varga Lászlónak az óvodai felajánlásokat! Illetve köszönöm az önkormányzat intézményei, óvodai dolgozóinak és mindenkinek a segítségét, aki bármivel is hozzájárult közösségünkhöz! Még egyszer köszönöm mindenki segítségét!

Németh Tamás
polgármester

Betlehemes Jézuska váró

December 24-én, vasárnap 17 órakor a csodálatos karácsonyi díszben pompázó telt házas templomban az óvodások nagyszerű pástortorjátékát láthattuk, köszönet az óvoda dolgozóinak! Ugyanitt a Sárgaliliom Énekkar énekelt, Kántor Zsófi verset szavalt. **N. T.**

Köszönjük!

Takács Istvánné, Márta néninek a betlehemet, aki kölcsönadta a falunak azt a családi értékét, melyet férje készített egykor!
N. N.

Itt járt a Mikulás

Decemberben ismét eljött a művelődési házba a nagyszakállú, akit a jelenlévő gyermekek már izgatottan vártak. **N. T.**

Időseket ünnepeltünk

M. Legrand: Az idősek tisztelete
*„Amíg fiatal vagy,
 Sosem gondolsz arra,
 Hogy eljön az ősz is,
 S elszállnak a darvak...”*

Tiszteletünket és hálánkat fejeztük ki az idős embereknek december első hétvégéjén. Ez az este róluk szólt, értük volt. Németh Tamás polgármester köszöntő gondolatai után a Nárai Aranykapu nagycso-

portos óvodásainak műsorát láthattuk Ildikó néni vezetésével. A gyerekek ismét kitettek magukért, sokrétű, táncos, verses, dalos előadással rukkoltak ki. A programot színesítette – az immár bronzminősítést kapott – Sárgaliliom Énekkar is, akik két íz-

ben énekeltek külön erre az alkalomra tanult darabokkal. Simon Jánosné, Annus néni is megosztott a közönséggel egy gyönyörű történetet, majd utána egy ifjú hölgyé volt a színpad, Werderits Ivetté, aki furulyán adta elő Marcello II. szonátájának III. tételét. Az est záró színpadi műsorát az Örökzöld Nyugdíjasklub adta, melyben vasi és bakonyi népdalokat mutattak be most, első ízben. A nyugdíjasok ezzel a produkcióval indulnak a III. Országos Nyugdíjas Ki-Mit-Tud?-on február elején. Az idősek napi rendezvényt egy beszélgetős, dalolgotós, táncos mulatság zárta, ahol forralt bort és teát kortyolgatva lehetett nosztalgizálni a régi

emlékeken. Köszönet a felajánlóknak, a műsorban szereplőknek és a segítőknek.

Nádas Nikolett
 művelődésszervező

Bronzérem a Liliomnak!

A múlt év végén tartották Szegeden a „Népek tánca, népek zeneje” országos vetélkedő közép döntőjét – ahova a Zalaegerszegi előválogatóból jutott tovább –, majd hetekkel később ugyanitt a

döntőt, melyen a Nárai Sárgaliliom Énekkar bronzminősítést ért el! Az egész falu nevében gratulálunk!

N. T.

Kosárfonás, szatyorfonás és lábtörlőfonás az Alkotóházban

Január 26-án és február 2-án, szombati napokon 15 órától népi mesterségek bemutatását és oktatását tartjuk az Alkotóházban Völgyi Gábor, Herceg Józsefné, Pulai Imréné, Völgyi Imréné és Szabó Ferencné vezetésével, Szilágyiné Pompor Vilma szervezésében. Szeretettel várunk minden érdeklődőt, felnőtt és gyermeket egyaránt!

Kovács Ramóna: Amit láttam

Mit láttam, mit láttam suhanó vonatból,
 suhanó vonat szürke ablakából?

Fehér gyapjas sereg harcolt szorgosan a gyeppe,
 fekete-bundájú őr ment hátul a sereggel.
 Dúlt békés háború gazdagfűvű földön,
 csendben s komótosan, míg a pásztor eljön.

Mert bizony juhnyáj volt a fehér sereg,
 s puli volt az őrző ott a hátuk megett.
 Gyapjas nyáját gyapjas őrző vigyáz,
 lesi majd urának minden egyes szavát.

S ha e szelíd csata eléri az estet,
 a pásztor véget vet majd a legelésnek.
 Hazaballag akkor a rakoncátlan bárány
 s tereli a puli, otthon jó szót várván.

Ezt láttam, ezt láttam vonat ablakából,
 suhanó jelent s jövőt a szavából
 annak a szélnek, mi hűt a meleg nyárban
 s otthon idéz majd minden éjszakában.

2011. 04. 27.

Felhívás

Tisztelt Lakosság! Községünkben az orvosi ellátás helyzete mindenki előtt ismert. Már több mint egy éve folyamatosan jelezem az illetékesek felé írásban, hogy a helyzet tarthatalan, kérve a sürgős beavatkozást. Azonban az illetékesek úgy látják, mindez csupán a hivatal álláspontja (?), mivel a lakosságtól még nem érkezett semmi panasz, tehát a helyzet kvázi nem igényel változtatást. Készítettünk egy újabb beadványt, kérem, aki nem elégedett a jelenlegi orvosi szolgáltatás színvonalával, a hivatalunkban munkaidőben aláírhatja és ezt megküldjük az illetékes szervek felé is. Közös célunk, hogy Náraiiban olyan orvos legyen, akire bármikor támaszkodhatunk. Érdeklődőkből nincs hiány, de a probléma orvoslása nem rajtunk múlik.

Németh Tamás
polgármester

Rönkhúzás!

Készüljön a falu apraja és nagyja, mert 2013 sem múlik el rönkhúzás nélkül!

2013. február 16-án elkel Nárai jegyespárja.

Hogy kik ők? Kíváncsiak?

Jöjjenek el a Művelődési Házba, s lássanak csodát!

Sport hírek – Labdarúgás

A Nárai Sportkör labdarúgócsapata az őszi szezont a 9. helyen zárta öt győzelemmel, kettő döntetlennel és hat vereséggel. Sajnos ez a teljesítmény elmarad az elvárásoktól. A 10. fordulóig még – úgy ahogy – két mérkőzést kivéve elfogadható volt a játék. Két hazai mérkőzésen 1–0-s vereség Hoszszúperesztetgtől, majd 2–2 döntetlen Nemeskolta ellen, mínusz 5 pont elvesztését jelentette. Majd a Nárai–Oszkó mérkőzés 1–0-s Nárai vezeténél félbeszakadt. Sajnos, ami a tények alapján egyértelmű volt azt a fegyelmi bizottság teljesen másképp ítélte meg és kettős vereséggel köny-

velte el a mérkőzést. Ezek után a fellebbezésünket is elutasították december 18-án. Sajnos ez az eset mély nyomot hagyott a csapat és a játékosok lelkében. A következő mérkőzésen, Gersekaráton egy gyenge csapattól 3–2-re kikaptunk, majd az utolsó hazai mérkőzésünket a Király II. ellen a 90. percben kapott góllal 1–0-ra elvesztettük. A tavaszi szezonban mindenkitől jobb teljesítményt várunk. Mindenre számítunk és egy két erősítéssel egy jó helyezés elérését reméljük.

Az MVH pályázaton nyert 10 millió forintból megkezdttük az öltöző bővítését, valamint a TAO pályázaton nyert 1,5 millió forintból a villanyvilágítás korszerűsítését a tavasszal elkészítjük. Várjuk kedves szurkolóinkat a tavaszi mérkőzésekre. Hajrá Nárai! Sportbaráti üdvözléssel:

Koltay István
sportkör elnök

In memoriam Szabó Sándor

Mély fájdalommal vettük tudomásul, hogy volt kapusunk Szabó Sándor súlyos tragikus balesetben elhunyt és itt hagyott bennünket. Sándor 1994-ig a Nárai csapat első számú kapusa volt, majd pedig haláláig az öreg fiúk csapatának fő szervezője és csapatkapitánya. És az Ő irányításával működött a Nárai Tüzes Amazónok női futballcsapat is! Sanyi maga volt a vidámság és a sportszeretete példaértékű, mindenki számára követendő példa kell, hogy legyen. Az öregfiúk csapata kérésére, a Nárai Sportkör vezetősége úgy döntött, hogy Sándor iránti tiszteletből az 1. számú mezt visszavonultatja és ezzel Nárai színeiben kapus többet nem léphet pályára. Mély tisztelettel: Nárai Sportkör vezetősége

Középen Szabó Sándor kapus